

VEWIN gispt manier waarop milieucriteria voor stoffen ter bescherming van bodem en water in nota zijn uitgewerkt

De nota 'Milieucriteria ten aanzien van stoffen ter bescherming van bodem en water' van de Ministers van VROM en Landbouw en Visserij is uiterst belangrijk, omdat het hierin onder meer gaat over criteria ter veiligstelling van een goede en betrouwbare openbare drinkwatervoorziening tot in lengte van jaren, zo heeft de VEWIN aan de leden van de desbetreffende Kamer-commissies laten weten. Nu blijkt dat gevaarlijke, milieuvreemde stoffen, zoals chemische bestrijdingsmiddelen, ver in ons milieu en drinkwaterbronnen zijn binnengedrongen, constateren de genoemde bewindslieden terecht dat er ingrijpende maatregelen nodig zijn. Ieder uitstel leidt tot een verdergaande verslechtering van ons milieu, waardoor de kansen op een duurzame ontwikkeling steeds kleiner worden. De VEWIN onderschrijft daarom de volgende uitgangspunten uit de nota van de ministers.

1. Bestrijdingsmiddelen horen niet thuis in drinkwater. De normen voor drinkwater met betrekking tot bestrijdingsmiddelen zijn daarom op Europees niveau gesteld op 0,1 µg/l per stof, en 0,5 µg/l voor het totaal.

2. De Nederlandse bodem dient geschikt te blijven voor de winning van grondwater, van een kwaliteit die zonder ingrijpende zuivering geschikt is voor de bereiding van drinkwater.

3. Aan bovengenoemde uitgangspunten zal voldaan worden als het bovenste grondwater aan de normen van drinkwater voldoet.

De VEWIN heeft echter bezwaar tegen de manier waarop in de nota deze criteria zijn uitgewerkt. De belangrijkste bezwaren zijn:

1. De VEWIN heeft groot bezwaar tegen de passage waarin wordt gesteld dat zal worden nagegaan in hoeverre rekening kan worden gehouden met een zekere verdunning en een eventuele afbraak vóór het bereiken van de waterwinput. Daarvoor hanteert de VEWIN de volgende argumenten.

a. In de praktijk zal er rekening mee moeten worden gehouden dat er situaties zijn waarbij nagenoeg 100% van het intrekgebied van de drinkwaterwinning bestaat uit landbouwareaal. Ook particuliere winningen kunnen zijn gelegen in een gebied waar het water nagenoeg geheel afkomstig is van landbouwgebied waarop bestrijdingsmiddelen worden toegepast. In beide gevallen zal verdunning geen rol spelen.

b. De VEWIN acht het uit milieuhygiënisch oogpunt aanvechtbaar om aan normen te voldoen via verdunning. Dit is namelijk strijdig met het principe dat

verontreiniging aan de bron moet worden tegengegaan.

c. In de praktijk zullen hogere concentraties bestrijdingsmiddelen worden toegepast dan bij de toelatingsbeoordeling worden gehanteerd. Hierdoor is het noodzakelijk een veiligheidsfactor te hanteren. Alleen door de drinkwaternormen voor het bovenste grondwater te laten gelden kan er met voldoende zekerheid van worden uitgegaan, dat de normen op ont-trekkingsdiepte niet zullen worden overschreden.

d. Op het moment dat de 0,1 µg/l-grens bij de waterleidingput is overschreden is het kwaad geschied. Er is dan geen weg terug. Het waterleidingbedrijf zal de drinkwaterproductie moeten staken, of zal alsnog zuiveringsmaatregelen moeten nemen. Met andere woorden: door de kwaliteitsnorm slechts toe te passen op het diepere grondwater wordt een voor de drinkwatervoorziening onzekere en gevaarlijke situatie geschapen.

e. Uitgaande van een integraal water- en milieubeleid dient niet alleen de kwaliteit van het diepe grondwater beschermd te worden, maar ook de kwaliteit van het ondiepe grondwater en oppervlaktewater. Toelating van een hoger gehalte aan bestrijdingsmiddelen in het ondiepe grondwater levert, onder invloed van de waterkringloop, tevens een grotere belasting van het oppervlaktewater op.

Bovengenoemde bezwaren tonen aan, dat bij de toelating van bestrijdingsmiddelen geen rekening mag worden gehouden met verdunning en een eventuele verdere afbraak van deze middelen tussen het bovenste grondwater en de diepte waarop het water wordt onttrokken. Derhalve is het voorgestelde RIVM-onderzoek naar de mening van de VEWIN niet relevant.

2. Als eerste prioriteit geldt het voorkomen respectievelijk terugdringen van de verontreiniging van het grondwater, waar-bij het, volgens de nota, de bedoeling is binnen 5 jaar de uit het oogpunt van grondwaterbescherming meest schadelijke middelen stapsgewijze te verbieden.

De totale sanering zal voor het jaar 2000 afgerond moeten zijn, aldus de nota.

De VEWIN is van mening dat ieder uitstel van maatregelen tegen verontreinigingen van deze aard langdurige, nadelige gevolgen heeft voor de kwaliteit van het grondwater, en daarmee voor de drinkwaterbereiding.

De VEWIN pleit daarom de in de nota genoemde *termijnen* waarbinnen de maatregelen genomen dienen te worden, te *bekorten*.

3. De nota vermeldt dat bij de aanvraag voor de toelating van een bestrijdingsmiddel de aanvrager zal worden *verzocht*

om een meetmethode te overleggen voor het middel en eventueel relevante metaboliëten met een detectielimiet van 0,1 µg/l of lager.

De VEWIN pleit ervoor dat de aanvrager *verplicht* wordt dergelijke meetmethoden te leveren.

4. Het verbod op de met het oog op de grondwaterbescherming ongewenste middelen dient niet beperkt te worden tot specifieke gebieden, maar zal voor de gehele Nederlandse bodem moeten gelden. Hoewel de nota deze gedachte onderschrijft, blijkt dat deze gewenste situatie pas over *geruime tijd* zal worden bereikt. De VEWIN wijst er nogmaals op dat ieder uitstel van maatregelen kan leiden tot langdurige schade aan de bronnen van de drinkwatervoorziening. Als de maatregelen pas over 'geruime tijd' zullen worden genomen, moet gevreesd worden voor de duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening.

5. Sommige bestrijdingsmiddelen kunnen problemen geven door de vorming van persistente afbraakproducten. De VEWIN is van mening dat de criteria voor de toelating van een bestrijdingsmiddel tevens van toepassing moeten zijn op de hoofdmoleculen van dit middel. Dit uitgangspunt wordt niet voldoende duidelijk teruggevonden in de nota, aldus de VEWIN.

● ● ●

Chemisch bedrijf betaalt vergoeding voor Rijn-verontreiniging

De verzekeringsmaatschappij van het chemische bedrijf Hüls AG te Herne (BRD) zal f 135.000,- betalen aan de NV Watertransportmaatschappij Rijn-Kennemerland (WRK), Gemeentewaterleidingen Amsterdam en het Provinciaal Waterleidingbedrijf van Noord-Holland samen.

Hüls AG verontreinigde de Rijn in april 1988 met het chemische oplosmiddel isophoron. Dat dwong de WRK tot het sluiten van de inname van Rijnwater bij Nieuwegein.

In het bedrag van f 135.000,- is, naast de directe extra kosten, ook begrepen een vergoeding aan de waterleidingbedrijven voor het aanhouden van reservecapaciteit en waterberging in de duinen. Deze vergoeding geldt voor de 3 dagen dat het gehalte aan isophoron in het Rijnwater te Nieuwegein boven de 10 microgram per liter is geweest.

Na het geval Sandoz is dit de tweede keer dat in de betaling aan de bedrijven ook een vergoeding zit voor het aanhouden van reservecapaciteit.

(Persbericht WRK)